

"INFORMACJA O BEZPIECZEŃSTWIE W ZAKŁADZIE FERMA DROBIU RUDOWO (BOŃKOWO KOŚCIELNE)"

Podstawa Prawna: art. 261a Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 poz. 1219)

1. Oznaczenia prowadzącego zakład:

Nazwa prowadzącego zakład	SAPERE Sp. z o.o.
Adres siedziby i dane	06-540 Radzanów, ul. Siemiątkowskiego 20 NIP: 569-168-05-83 REGON: 366578971 KRS: 0000663844
Telefon	+48-669-339-462
Strona WWW	www.fermy.prv.pl
e-mail	biuro.radzanow(małpa)cedrobfermy.pl

Adres zakładu:

Nazwa	Ferma drobiu Bońkowo Kościelne (Rudowo)
Organizacja zarządzania	Właściciel → Kierownik fermy → I. zmiana / II. zmiana / III. zmiana
Adres	Bońkowo Kościelne 64, gm. Radzanów

Kierujący zakładem:

Imię i nazwisko	Adam Kotarski
Adres zam. kierującego zakładem	06-540 Bońkowo Kościelne, Bońkowo Kościelne 64
Kontakt do kierującego zakładem	+48-882-192-185 ferma.rudowo(małpa)cedrobfermy.pl

Osoba udzielająca i przekazująca informacje:

Stanowisko	Pełnomocnik właściciela – Ireneusz Mioduszewski
Telefon kontaktowy	+48-600-447-933
e-mail	Ireneusz.mioduszewski(małpa)cedrobfermy.pl

2. Potwierdzenia:

Potwierdzenie, że zakład podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym W związku z tym, że obecnie na terenie zakładu maksymalna ilość substancji niebezpiecznej gazu płynnego <u>propan</u> składowanego w 30 zbiornikach nadziemnych wynosi 89,76 Mg , to zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138) kwalifikuje się do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku.
Potwierdzenie, że prowadzący dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 250 ust. 1 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska, właściwym organom i przekazał im program zapobiegania awariom Komendantowi Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mławie, ul. Padlewskiego 15, 06-500 Mława dokonano zgłoszenia oraz przekazania Programu Zapobiegania Awariom (PZA) w dniu 15.09.2022 roku . Zgłoszenie wraz PZA, o którym mowa powyżej, równocześnie przekazano do wiadomości Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Ciechanowie.

3. Opis działalności zakładu:

<p>Ferma Drobiu Rudowo (Bońkowo Kościelne) zlokalizowana jest na działce nr 368 oraz 367 w miejscowości Bońkowo Kościelne gm. Radzanów. Teren działki płaski, bez zagłębień. Działka nie jest położona na terenie objętym ochroną konserwatora zabytków, ani w strefie chronionego krajobrazu. Bezpośrednie otoczenie fermy stanowią grunty rolne. Odległość pomiędzy zbiornikami gazu stacji magazynowo – redukcyjnych gazu zasilającej kurniki A-D od zbiorników stacji magazynowo-redukcyjnej gazu zasilającej kurniki E-J wynosi 56m. Najbliższe zabudowania niezwiązane z Fermą Drobiu znajdują się w odległości 500m od zbiorników z gazem. Najmniejsza odległość zbiorników z gazem od drogi gminnej wynosi 300m. Wjazd na fermę od strony drogi gminnej. Powierzchnia fermy w granicach ogrodzenia wynosi ok. 15,4ha.</p> <p>Na fermie drobiu prowadzony jest chów drobiu (brojlerów) na ściółce w ilości 784 000 sztuk/cykl. Chów odbywa się w 14 kurnikach o wymiarach 150 x 17 m. Zgromadzony w zbiornikach gaz płynny propan wykorzystywany jest jako paliwo do nagrzewnic gazowych służących do ogrzewania kurników i budynku socjalnego.</p>

W skład fermy wchodzi:

- 14 budynków kurników,
- budynek socjalno – biurowy,
- budynek magazynowo-składowo-gospodarczy
- 2 budynki składowe (jako płyta obornikowa)
- stacje redukcyjno magazynowe gazu – 6 grup po 6 zbiorników nadziemnych gazu propan o poj. 6,4 m³ każdy
- 14 silosów paszowych
- bezodpływowe zbiorniki na ścieki porządkowe,
- przyłącze elektroenergetyczne
- drogi dojazdowe o nawierzchni utwardzonej
- 2 agregaty prądotwórcze
- pojemnik na odpady komunalne.

4. Charakterystyka składowanych substancji niebezpiecznych decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku ~~lub zakładu o dużym ryzyku~~, z uwzględnieniem ich nazw lub kategorii oraz zagrożeń, jakie powodują.

Stanowiący zagrożenie wybuchowe i palne, gaz płynny (**propan**) magazynowany jest w 36 zbiornikach o pojemności 6,4 m³ każdy. Są one ustawione na betonowych płytach fundamentowych w 5 grupach po 6 zbiorników. Gaz wykorzystywany jest do ogrzewania kurników za pomocą nagrzewnic.

Propan jest gazem skrajnie łatwopalnym i łatwo wybuchającym, gdy zostanie wymieszany z powietrzem. Jest to mieszanina skroplonych węglowodorów gazowych. Niebezpieczeństwo wiąże się z tym, że jest cięższy niż powietrze przez co może zalegać w zagłębieniach terenu. Używany jest jako gaz, ale przechowywany w pojemnikach pod ciśnieniem jest cieczą. Propan i butan są gazami palnymi, dlatego najistotniejszymi zagrożeniami stwarzanym przez ich używanie może być wybuch lub pożar. Zagrożenia te mogą występować głównie na skutek uwolnienia tego gazu i jednoczesnego wystąpienia bodźca energetycznego (np. iskry, nagrzane powierzchnie, ogień), który powoduje zapłon. Najczęstszą przyczyną takich wypadków jest lekceważenie przez użytkowników zasad bezpiecznej eksploatacji i przepisów BHP. Przyczynami wycieku gazu ze zbiorników, rurociągów lub urządzeń wykorzystywanych w procesie przesyłania gazu do nagrzewnic mogą być:

- ✓ Zdarzenia zewnętrzne, na których wpływ zarządzającego instalacją jest ograniczony. Do zdarzeń takich należą m.in. upadek samolotu, upadek meteoru, uderzenia pioruna, trzęsienie ziemi, osiadanie gruntu, skrajne warunki atmosferyczne (nie oparte na danych historycznych), jak: bardzo niska lub bardzo wysoka temperatura lub huraganowe wiatry.
- ✓ Działania zamyślnie – akty terrorystyczne i sabotażowe (spowodowanie wybuchu, podpalenie, otwarcie zaworu, uszkodzenie systemu bezpieczeństwa).
- ✓ Błąd operatora – nie przestrzeganie ustalonych procedur, a więc: przepełnienie systemu, pozostawienie nieuszczelnienia, napełnienie bez uprzedniego zamknięcia, odjechanie pojazdu. Nieodpowiednie zarządzanie – brak systematycznych kontroli elementów instalacji (w tym systemów bezpieczeństwa).

Proces wypływu gazu płynnego stanowi sekwencję zdarzeń składającą się z 3 faz:

- ✓ Fazy wypadku/awarii zbiornika, rurociągu, węża, pompy itp.
- ✓ Fazy uwolnienia lub wypływu.
- ✓ Fazy efektów fizycznych i skutków.

Skutkami tych zdarzeń w przypadku wypływu LPG, propanu bądź propanu-butanu w obecności źródła zapłonu mogą być następujące efekty fizyczne:

- ✓ Pożar kulisty i/lub pożar strumieniowy charakteryzujące się określoną wielkością promieniowania cieplnego, zmienną z odległością od źródła,
- ✓ Falę podmuchu o określonej wielkości nadciśnienia lub impulsu wybuchu,
- ✓ Wybuch przestrzenny,
- ✓ Odłamkowanie.

Wszystkie powyższe skutki mogą być groźne dla ludzi, niosąc również określone straty materialne, jak również negatywne skutki dla środowiska – zniszczenie fauny i flory do 150 m od zbiorników.

Gaz płynny propan zmieszany z powietrzem tworzy mieszaninę potencjalnie wybuchową. Może gwałtownie reagować z substancjami utleniającymi.

Granice palności zawierają się w zakresie od 1,7% do około 10,8% par gazu w powietrzu. W tym zakresie istnieje ryzyko eksplozji. Na zewnątrz tego zakresu mieszanina ta jest za uboga lub za bogata dla wywołania eksplozji.

Zapach: słodkawy, słabe właściwości ostrzegawcze w niskich stężeniach, w związku z czym z

dotądkiem środka zapachowego. Próg zapachu jest odczuciem subiektywnym i nie jest właściwy do ostrzegania o nadmiernym narażeniu. Gaz płynny jest gazem lekko narkotyzującym i w dużym stężeniu może powodować zawroty głowy, utratę przytomności, a nawet uduszenie.

5. **Informacja dotycząca sposobów ostrzegania i postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej, uzgodniona z właściwymi organami Państwowej Straży Pożarnej.**

Wszyscy pracownicy Fermy będą zapoznani z Programem Zapobiegania Awariom (PZA). W związku z tym będą świadomi zagrożeń występujących zagrożeń i prawdopodobnych awarii związanych z wyciekami gazu. W ramach wdrażania postanowień PZA, kierownictwo i pracownicy posiadają będą określone obowiązki, zarówno w zakresie działań zapobiegawczych, jak również postępowania na wypadek awarii.

Ustalona zostaje zasada, że alarm na terenie Fermy może ogłosić każdy i zawsze, jeśli z chwilą powstania w instalacji lub obiekcie stanu odbiegającego od przyjętego za normalny, a naruszający bądź mogący naruszać bezpieczeństwo ludzi i mienia. Stan taki powstanie zarówno po wycieku gazu, pożaru, jak i innego niebezpieczeństwa mogącego wpływać na prawdopodobieństwo powstania awarii przemysłowej.

Numery Alarmowe do Straży Pożarnej tel. 112 lub 998

Ustala się 3 stopnie alarmowania:

- ALARM I STOPNIA - ogłaszany w przypadku niekontrolowanego /awaryjnego/ wypływu gazu na zewnątrz instalacji technologicznej, w sposób który nie może zostać natychmiast zahamowany przez pracownika obsługującego dany element powodujący bezpośrednie miejscowe zagrożenie stworzenia mieszaniny wybuchowej z powietrzem
- ALARM II STOPNIA - ogłaszany jest w przypadku stwierdzenia wypływu gazu po awarii stwarzającej możliwość utworzenia mieszaniny wybuchowej znacznych rozmiarów lub zauważenia pożaru. Po dokonaniu oceny sytuacji decyzję o sposobie dalszego postępowania przy usuwaniu zagrożenia określa Właściciel lub Kierownik Zakładu i przedstawiciel Państwowej Straży Pożarnej (kierujący działaniem). Stwierdzenie awarii kwalifikującej się do ogłoszenia alarmu II stopnia wymaga każdorazowo zaalarmowania, Kierownika i Właściciela Zakładu, Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska i sąsiadów.
- ALARM III STOPNIA - ogłaszany jest w przypadku stwierdzenia wypływu gazu o stężeniu niebezpiecznym sięgającym poza teren zakładu lub pożaru zagrażającego bezpośrednio innym elementom instalacji /ryzyko "efektu domino"/. ALARM III STOPNIA jest ogłaszany wg procedury ALARMU II STOPNIA. Dalsze postępowanie jest zależne od decyzji kierujących akcją ratowniczą ze strony Państwowej Straży Pożarnej.

Środki zapobiegawcze i działania, które będą podjęte w przypadku wystąpienia awarii.

Systemy zabezpieczeń, które zostaną wykorzystane w przypadku wystąpienia awarii:

- ✓ Hydranty zewnętrzne nadziemne DN 80 usytuowane na terenie fermy,
- ✓ Przenośne urządzenia gaśnicze: gaśnice przenośne proszkowe GP-6X i węże tłoczne,
- ✓ Instalacja uziemiająca zbiorniki z gazem propan,
- ✓ Bramy przeciwpożarowe szt. 2,
- ✓ Drogi pożarowe,
- ✓ Zbiorniki chronione przed najechem.

SPOSOBY POWIADAMIANIA I ALARMOWANIA MIESZKAŃCÓW ORAZ SPOSOBY ICH ZACHOWANIA SIĘ NA WYPADEK WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA (ZASADY OGÓLNE)

1. Sygnały alarmowe (alarmy) - ALARM:

Ogłoszenie alarmu - sygnał dźwiękowy trwający 3 minuty.

2. Miejsca zbiórki dla osób ewakuowanych: Na terenie Fermy Drobiu znajduje się miejsce zbiórki ewakuacyjnej - **przed budynkiem socjalnym lub wyznaczone zgodnie z Instrukcją bezpieczeństwa Pożarowego wdrożoną w zakładzie.**

3. Komunikat o ostrzeżeniu (zgodny z przyjętymi w zakładzie procedurami i instrukcjami): Komunikat o treści: **„UWAGA AWARIA, PROSZĘ O UDANIE SIĘ DO MIEJSCA ZBIÓRKI**

EWAKUACYJNEJ' _

W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA

W przypadku zaobserwowania w zakładzie lub jego otoczeniu sytuacji, która mogłaby wskazywać na wystąpienie awarii, np.:

- ✓ unosząca się chmura gazu płynnego,
- ✓ unoszący się dym, ogień,
- ✓ wzmożony ruch pojazdów ekip ratowniczych, należy:
  - być przygotowanym do ewentualnej ewakuacji,
  - przebywając na terenie otwartym – opuścić jak najszybciej zagrożony teren prostopadle do kierunku wiatru,
- ✓ przebywając w pomieszczeniach;
  - pozamykać i uszczelnić drzwi, okna i otwory wentylacyjne uszczelnić za pomocą mokrych ręczników lub prześcieradeł.
  - wyłączyć urządzenia wentylacyjne,
  - włączyć radio, telewizor na pasmo stacji lokalnej i stosować się ściśle do przekazywanych poleceń i instrukcji,
  - nie palić papierosów, wygasić wszystkie źródła ognia,
  - czekać na odwołanie alarmu o zagrożeniu.
- ✓ stosować się do poleceń wydawanych przez podmioty prowadzące działania ratownicze i ewakuacje.
- ✓ w przypadku wystąpienia pożaru należy:
  - opuścić strefę znajdującą się na kierunku rozmieszczenia się chmury produktów spalania,
  - ze względu na promieniowanie cieplne i możliwość wybuchu gazu zachować od miejsca pożaru bezpieczną odległość kilkuset metrów,
  - stosować się do wskazówek zawartych powyżej, dotyczących emisji.
- ✓ w przypadku wystąpienia wybuchu należy:
  - po usłyszeniu wybuchu schronić się przed ewentualnymi spadającymi odłamkami,
  - zachować środki bezpieczeństwa opisane dla emisji lub pożaru gazu.

W PRZYPADKU OGŁOSZENIA EWAKUACJI

- ✓ Po usłyszeniu sygnału alarmowego lub innego wezwania do opuszczenia mieszkania, zachowując spokój, bezzwłocznie:
  - powiadomić wszystkie osoby przebywające w pomieszczeniach o powstaniu pożaru lub innego zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji.
  - zabrać najpotrzebniejsze rzeczy: „okrycie wierzchnie”, dokumenty;
  - pozamykać okna,
  - zabezpieczyć mieszkanie.
- ✓ Wykonuj polecenia osób przeprowadzających ewakuację.

Niniejsza informacja została udostępniona się na stronie internetowej zakładu. Informacje w niej zawarte są stale dostępne i zgodne ze stanem faktycznym. Jakiegobwiek zmiany będą podlegać bieżącej aktualizacji.

Data aktualizacji: 16 września 2022 r.